

**Український науково-дослідний інститут
цивільного захисту
ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія
управління персоналом»**

***Науковий вісник:
державне управління***

Випуск № 2 (4) 2020

Київ – 2020

Науковий вісник: державне управління: журнал. 2020. №2 (4) 2020. С. 398.

У журналі зібрані статті науковців Українського науково-дослідного інституту цивільним захистом, ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональної академії наук», інших вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ, підготовлені за результатами їх наукової та дослідної роботи. Розраховано на дослідників, викладачів вищих навчальних закладів, аспірантів, магістрів, фахівців-практиків у сфері державного управління.

Згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1643 (Додаток 4) журналу «Науковий вісник: державне управління» присвоєно категорію "Б" із державного управління.

Журнал «Науковий вісник: державне управління» включено до міжнародної пошукової системи Google Scholar, а, також, до міжнародних наукометричних баз: Turkish Education Index (Турція), Eurasian Scientific Journal Index (Азія), ResearchBib.

Рекомендовано до друку Вченою радою Міжрегіональною Академією управління персоналом (Протокол №3 від 25.03.2020).

Головний редактор

Жукова І.В.

Кандидат наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління у сфері цивільного захисту Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту, м. Київ, Україна

Заступник Головного редактора:

Андрієнко М.В.

доктор наук з державного управління, доцент, начальник науково-дослідного центру заходів цивільного захисту Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Гаман П.І.

доктор наук з державного управління, начальник відділу публічного управління цивільним захистом науково-дослідного центру заходів цивільного захисту Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Редакційна колегія:

Агата Возняк – Краков'ян

кандидат економічних наук, Інститут соціальних наук та безпеки Академії ім. Яна Дрогоша в Ченстохові, м. Ченстохов, Польща

Акімов О.О.

кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Акімова Л.М.

доктор наук з державного управління, доцент, Заслужений працівник освіти України, професор кафедри публічного адміністрування Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Андрєєв С.О.

доктор наук з державного управління, професор кафедри публічного управління та адміністрування Державного університету телекомунікацій, м. Київ, Україна

Валюх А.М.

доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри державного управління документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне, Україна

Вольдемар Гайда

доктор економічних наук, професор, ректор Вищої школи економіки, м. Варшава, Польща

Гаман Н.О.

кандидат наук з державного управління, доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, м. Умань, Україна

Кропивницький В.С.

кандидат технічних наук, начальник Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Латиніш М.А.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри економічної політики Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Харків, Україна

Майстро С.В.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту Національного університету цивільного захисту, м. Харків, Україна

Міхальський Томаш

доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету Гданськ, Польща

Новак-Калася Лариса Михайлівна

доктор наук з державного управління, професор, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, м. Львів, Україна

Орлова Наталія Сергіївна

доктор наук з державного управління професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Київського національного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна

Пархоменко-Кущевіч О.І.

доктор наук з державного управління, завідувач кафедри публічного управління, Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Ромапенко Є.О.

доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, Проректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, м. Київ, Україна

Сальнікова О.Ф.

доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник, підполковник, Начальник навчально-наукового центру стратегічних комунікацій у сфері забезпечення національної безпеки та оборони Національного університету оборони України імені Івана Черняховського, м. Київ, Україна

Сіцінська М.В.

доктор наук з державного управління, головний науковий співробітник відділу з координації наукових заходів, міжнародного співробітництва та грантової діяльності Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Сіцінський А.С.

доктор наук з державного управління, професор, завідувач науково-дослідної частини Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Шако В.С.

кандидат наук з державного управління, директор Державного підприємства «Лисянське лісове господарство», Черкаська область, Україна

Шапоренко О.І.

доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управлінських технологій ВНЗ «Університету економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна

Шевчук І.В.

кандидат наук з державного управління, керівник відділу з питань законотворчості та наукових експертиз науково-дослідної частини Хмельницького університету управління та права, м. Хмельницький, Україна

Шойко В.А.

кандидат історичних наук, доцент, заступник начальника інституту – головний інженер Українського науково-дослідного інституту цивільного захисту, м. Київ, Україна

Якимчук А.Ю.

доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування, м. Рівне, Україна

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серія КВ №23583-13423Р від 27.09.2018 р.

© автори статей, 2020

© Український науково-дослідний інститут цивільного захисту, 2020

© ПрАТ ВНЗ «МАУП»

ЗМІСТ

Radchenko O.V., Shestakovska T.L., Chernov S.V., Radchenko O.A.	7
<i>THE IMPACT OF THE INTEGRATION OF COOPERATION WITH THE EU ON THE LEADING POSITIONS OF THE ECONOMY</i>	
Андрієнко М.В., Жукова І.В., Каршиєва А.І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБ'ЄКТНО-ПРЕДМЕТНОЇ СФЕРИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МЕДІАЦІЄЮ В УКРАЇНІ	21
Бобровський О.І. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ГРОМАДИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕРВІСНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЛАНОК СУСПІЛЬСТВА	32
Богданенко А.І. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ У СФЕРІ БУДІВНИЦТВА СОЦІАЛЬНОГО ЖИТЛА	45
Борисов А.В. ДИСКУРСНЕ ПОЛЕ ПРОБЛЕМАТИКИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ	52
Василенко Н.В. АЛГОРИТМІЧНА КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦЯ З ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: АЛГОРИТМІЧНІ ЗНАННЯ, АЛГОРИТМІЧНЕ МИСЛЕННЯ, АЛГОРИТМІЧНА КУЛЬТУРА	63
Височанський М.Р. ВЗАЄМОДІЯ ПРАВООХОРОННИХ ТА ІНШИХ ОРГАНІВ ЯК ФАКТОР ЕФЕКТИВНОСТІ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ	73
Головач Н.В. Дмитренко Г.А. ІННОВАЦІЙНА ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	81
Демченко В.М. ЕТНОСОЦІАЛЬНИЙ ЧИННИК РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (ретроспективний огляд на прикладі Херсонської області)	90
Денисенко М.П. Будякова О.Ю. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ РЕГІОНІВ НА ІНВЕСТИЦІЙНІЙ ОСНОВІ	103
Джафаров Р.Ф. ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕПУТАТА МІСЦЕВОЇ РАДИ В ДЕРЖАВАХ-ЧЛЕНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ: НАЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОСВІДУ В УКРАЇНІ	118
Дурман М.О. СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ДЕРЖАВНИЙ» ТА «ПУБЛІЧНИЙ» У СФЕРІ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ПОНЯТІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО АПАРАТУ	135
Заблоцька А.В. ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЙНІ РИЗИКИ У ПИТАННІ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ	149
Застрожнікова І.В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ СФЕРИ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	160
Кальниш Ю.Г. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ УЧАСТІ ГРОМАДЯН В ПРОЦЕСІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	168
Косиця О.О. Ковальчук А.Ю. КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ЗМІСТ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ПРАВОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ	179
Костенюк Н.І. РОЗРОБКА МОДЕЛІ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ НА ОСНОВІ РЕІНЖІНІРИНГОВОГО ПІДХОДУ	189
Лахижа М.І. ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПОНЯТТЯ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАВДАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ	202

УДК: 357:371

DOI: [https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-2\(4\)-81-89](https://doi.org/10.32689/2618-0065-2020-2(4)-81-89)

Головач Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 03039, м. Київ, вул. Фрометівська, 2, тел.: 097-885-53-23, e-mail: n_golovach@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-6215-6575>

Дмитренко Геннадій Анатолійович, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», 03039, м. Київ, вул. Фрометівська, 2, тел.: 050-180-65-47, e-mail: dmitrenko2000@meta.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8211-5690>

ІННОВАЦІЙНА ЗМІСТОВНА СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Анотація. Розкривається інноваційна роль освіти в підвищенні ефективності функціонування закладів освіти з позицій системного підходу в контексті підготовки якісного трудового потенціалу України. Проводиться аналіз останніх реформаторських дій вищих органів влади стосовно модернізації системи освіти, що довів їх неспроможність внести суттєвий вклад в підвищення якості функціонування закладів освіти і інших структур цієї надважливої галузі. Виявлена головна причина такого стану – відсутність стратегічного бачення змістовної складової модернізації цих процесів.

Розкривається сутність інноваційного змісту модернізації національної системи освіти, пов'язаної з реалізацією ідеології еколюдиноцентризму і системного підходу щодо сприяння кожній особистості досягнень самореалізації впродовж життя. Визначена єдина наскрізна системоутворююча людиноцентрична ідея, а саме: сприяння самореалізації особистості впродовж життя в рамках загальнолюдської моралі і національної свідомості.

Акцентується увага на кінцевих результатах діяльності закладів вищої та професійної освіти – підготовки одночасно і конкурентоздатних, і конкурентоспроможних випускників, які відповідають параметрам професійних стандартів.

Розроблені контури державного управління системою освітою на основі ідеології еколюдиноцентризму за участі всіх учасників освітянського процесу, що пов'язано зі сприянням самореалізації особистості в межах загальнолюдської моралі і національної свідомості.

Визначається роль випускника та суспільства в обличчі роботодавця, що визначає якість професійної освіти. Запропоновані шляхи підкорення ідеї модернізації системи освіти через надання здобувачам середньої освіти таких ключових компетентостей, як: «навчити вчитися» та навчити їх «жити разом в мультикультурному суспільстві», а також стати конкурентоздатними впродовж життя. Запропоновано перехід до культурного цільового управління за кінцевими результатами діяльності всіх освітніх організацій, як закладів освіти, так і державного структур.

Ключові слова: ідеологія еколюдиноцентризму, системний підхід, системоутворююча ідея, конкурентоздатний і конкурентоспроможний випускник, індекс аналітико-пізнавальної активності, самопізнання власного «Я», ключові компетентності здобувача середньої освіти.

Holovach Nataliia Vasylivna, PhD (Education), Associate Professor of the Department of Personnel Management and Labor Economics, Interregional Academy of Personnel Management, 03039, Kyiv, Str. Frometivska, 2, tel.: 097-885-53-23, e-mail: n_golovach@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-6215-6575>

Dmitrenko Gennadii Anatoliiovych, Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Personnel Management and Labor Economics, Interregional Academy of Personnel Management, 03039, Kyiv, Str. Frometivska, 2, tel.: , 050-180-65-47, e-mail: dmitrenko2000@meta.ua, <https://orcid.org/0000-0002-8211-5690>

INNOVATION A MEANINGFUL PART OF THE MODERNIZATION OF EDUCATION IN UKRAINE

Abstract. The article reveals the innovative role of education in improving the efficiency of educational institutions from the perspective of a systematic approach in the context of training high-quality labor potential of Ukraine. The analysis of the latest reform actions of higher authorities on the modernization of the education system, which proved their inability to make a significant contribution to improving the quality of functioning of educational institutions and other structures of this super-important industry, is carried out. The main reason for this situation is the lack of a strategic vision of the content component of modernizing these processes.

The article reveals the essence of the innovative content of the modernization of the national education system, associated with the implementation of the ideology of eco human-centrism and a systematic approach to promote each individual's self-realization throughout life. A single cross-cutting system-forming human-centric idea is defined, namely, the promotion of self-realization of the individual during life within the framework of universal morality and national consciousness.

Attention is focused on the final results of higher and professional education institutions – training both competitive and competitive graduates who meet the parameters of professional standards.

The outlines of state management of the education system based on the ideology of eco human-centrism with the participation of all participants in the educational process, which is associated with the promotion of self-realization of the individual within the framework of universal morality and national consciousness.

The role of the graduate and society in the face of the employer is determined, which determines the quality of professional education. The ways of conquering the idea of modernizing the education system through providing secondary education applicants with such key competencies as: «teach to learn» and «teach them to live together in a multicultural society», as well as to become competitive throughout their lives. The transition to cultural target management based on the final results of the activities of all educational organizations, both educational institutions and state structures is proposed.

Keywords: ideology of eco human-centrism, system approach, system-forming idea, competitive and competitive graduate, index of analytical and cognitive activity, self-knowledge of self, key competencies of a secondary education applicant.

Постановка проблеми. Сьогодні національна система освіти є «жертвою» невизначеності дій всього державно-управлінського механізму в рішенні питань модернізації України на демократичному та людиноцентричному фундаменті. Насамперед надвелика увага в реформації освіти приділяється другорядним питанням, які мало сприяють підвищенню дійсної якості трудового потенціалу держави в той час, коли це особливо потрібно країні на етапі її оновлення.

Зокрема, чого лише варта велика концентрація зусиль Міністерства освіти і науки на жорстоких правилах прийому випускників закладів середньої освіти до закладів вищої (включаючи дивні реєстри та центри зовнішнього незалежного оцінювання тривіальних знань випускників). І це при тому, що треба звернути головну увагу на «вихід» випускників цих закладів. Державі, суспільству і самій людині потрібні не формально реєстровані на «вході» студенти, а конкурентоздатні випускники на «виході», які можуть самореалізуватися в трудовій сфері і будуть конкурентоспроможними впродовж усього життя в інтересах суспільства. Тому умови вступу до закладів вищої та професійної освіти необхідно максимально спростувати, але об'єктивувати за сутністю, тобто з точки зору здатності абітурієнта взагалі засвоювати знання саме за його професійною спрямованістю, тобто за природно «сходньою» йому професією (за Г. Сковородою).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На цей час активно проводяться дослідження розвитку освітньої галузі в напрямку поглибленої

демократії, філософії людиноцентризму, що може бути об'єднавчою національною ідеєю України. Такий напрямок, зокрема, досліджує філософська школа Л. Батліної [1], В. Кременя [3], А. Кузьміча [4] В. Солодкова [5], та ін. Тобто, в науковій літературі вже простежується той власний шлях модернізації України, включаючи систему освіти, який може здійснитися в контексті чіткої реалізації ідеології людиноцентризму. У цьому сенсі, спираючись на ідеологію еколюдиноцентризму, стає можливим розробити власний вектор оновлення Національної системи освіти в контексті модернізації всієї України.

Мета статті – розкрити інноваційну змістовну складову модернізації системи освіти з позицій системного підходу та поглиблення демократії.

Виклад основного матеріалу. У наукових працях вітчизняних вчених [1, 4-6] акцентується увага на тому, що стрижнем еколюдиноцентризму є сприяння самореалізації особистості впродовж життя в рамках загальнолюдської моралі, поваги до інших людей і природи, національної свідомості. Головною метою системи освіти має бути не тільки всебічний розвиток особистості, але і закладення фундаменту та сприяння кожній особистості досягнення самореалізації впродовж життя. Головними виконавцями досягнення цієї мети мають бути всі заклади освіти (дошкільні, середні, професійно-технічні, вищі), а також органи державного управління освітою на міському, районному, обласному рівнях, Міністерство науки і освіти (під впливом політичної еліти). Мова йде про певну об'єднуючу ідеологію та чітко зазначені стратегічні цілі і не менш чітко визначені кінцеві результати діяльності всіх без виключення структурних частин, які підкорялися б єдиній наскрізній системоутворюючій ідеї.

Такою ідеєю у нашому випадку є стрижень еколюдиноцентризму. На *рис. 1* представлено контури системного управління освітою, у якій діяльність всіх учасників освітянського процесу пов'язано зі сприянням самореалізації особистості в межах загальнолюдської моралі і національної свідомості.

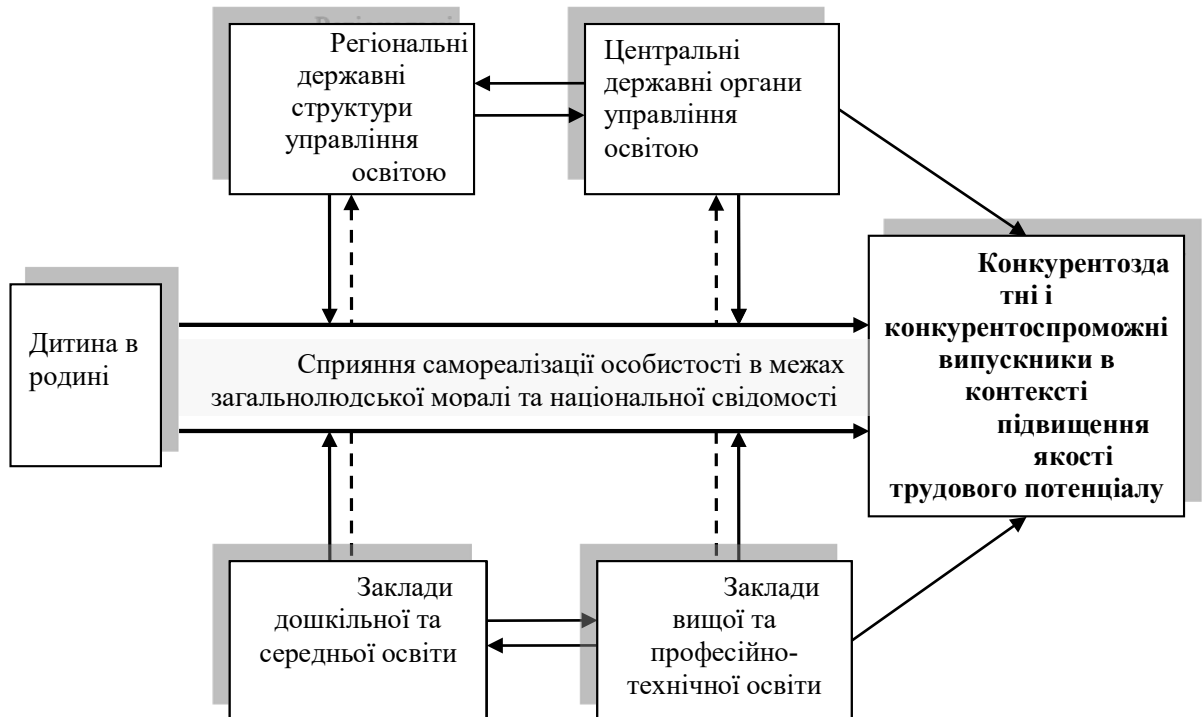

Рис. 1. Контури державного управління системою освітою на основі ідеології еколюдиноцентризму [2]

Як видно з Рис. 1 «стрілки» стрижня еколюдиноцентризму вказують на підготовку конкурентоздатних і конкурентоспроможних випускників в контексті підвищення якості їх життя. Нагадуємо, що у науковій літературі поняття «конкурентоздатний і конкурентоспроможний» вже «розрізнено» достатньо чітко. Наприклад, конкурентоздатний випускник – це людина, яка має високорозвинену аналітико-пізнавальну активність, засвоїла фундаментальні «ядра» знань з кожного предмету і пізнала власне «Я», а тому завжди здатна поповнювати та оновлювати актуальні знання та вміння на цій фундаментальній основі впродовж всього життя. Натомість конкурентоспроможний випускник – це людина, що засвоїла актуальні знання на високому рівні та вміє їх використовувати на практиці в трудовому соціумі «на сьогодні» та «на завтра», але не впродовж життя, тому що актуальні знання і вміння з часом застарівають [5].

Отже, для ринку праці в обличчі роботодавця потрібен конкурентоспроможний працівник, щоб сьогодні і завтра ефективно виконував свою роботу. Для самого випускника будь-якого закладу професійної освіти необхідно бути конкурентоздатним. Це важливо для нього в контексті самореалізації в трудовій сфері впродовж життя через здатність бути завжди конкурентоспроможним. Тобто випускник та суспільство в обличчі роботодавця як головні споживачі визначають якість професійної освіти, що пов'язано з «виходом» випускника з закладу професійної освіти.

Спробуємо пояснити це з точки зору якості діяльності закладів освіти і споживачів системи освіти. Таких споживачів три. Один з них – безпосередній, а два інших – суспільство і держава – опосередковані, але дуже важливі. *Перший безпосередній споживач – це сама людина, яка починаючи від народження навчається та розвивається* (активно запускається цей процес вже в умовах дошкільної освіти). Здобувачі освіти є безпосередніми споживачами діяльності закладів освіти, бо саме вони відчують на собі вплив цієї діяльності. Тому вони оцінюють якість освіти, але не тільки в освітньо-виховному процесі. Нагадуємо, що дійсну якість будь-якої послуги (а освіта надає людям специфічну послугу на все життя), може оцінити тільки споживач, при цьому не обов'язково тільки в процесі надання послуг, а і після його завершення протягом багатьох років. У цьому і визначається специфічність освітянських послуг.

Інша справа, що проміжну якість послуг в соціальних системах можна оцінити через відповідальність її параметрів певним стандартам. У технічних системах стандарти є основним видом оцінювання якості.

Оскільки освіта є соціальною системою, то *наступними споживачами освітянських послуг є суспільство в обличчі роботодавців, різних соціумів та держава*. Це є опосередковані споживачі, які оцінюють якість освіти через діяльність і поведінку працівників, що отримали освіту. Маючи на увазі, що людина є головною продуктивною силою суспільства, що створює багатство країни, цей споживач стає ключовим споживачем поряд із самою людиною, яка навчалася і розвивалася. А тому освітні послуги з точки зору їх якості повинні задовольняти потреби одночасно як роботодавця, так і працівника (якому надавали освітні послуги). Цей принциповий підхід реалізується як раз з підготовки конкурентоздатних і конкурентоспроможних випускників закладів вищої та професійної освіти.

Потреба роботодавця (директора, керівника державної структури або топ-менеджера) буде задоволена тоді, коли працівник має необхідні актуальні знання і, головне, вміння їх застосувати при виконанні робочих завдань. А також працівник повинен вміти аналітично мислити, бути відповідальним за результати своєї праці, неконфліктним, вихованим, з моральними якостями та змотивованим.

Потреба самої людини, яка одержала освітні послуги, буде задоволена, якщо: її професія буде адекватною займаній посаді і виконуючим функціям (за принципом «сродньої» праці); керівництво її визнає, колеги поважають, а тому будуються комфортні відносини в колективі; одержує гідну винагороду за результати праці; надаються умови для подальшого професійного розвитку, кар'єрного зростання та інше.

Все це концентрується в сучасному понятті «конкурентоспроможність», коли людина потрібна і суспільству, і собі, тому що базується на професійній грамотності, самодостатності і можливості

самореалізації в трудовій сфері (в першу чергу), яка є однією з головних сфер якості життя людини.

Основним шляхом підкорення ідеї модернізації системи освіти ми визначаємо формування у здобувачів середньої освіти таких ключових компетентостей, як: «навчити вчитися», «навчити жити разом в мультикультурному суспільстві», «стати конкурентоздатними впродовж життя».

Конкурентоздатний випускник закладу професійної освіти до цього ж має високорозвинену аналітико-пізнавальну активність, орієнтовану на засвоєння фундаментальних «ядер» знань з кожного предмету та адекватно оцінює власний потенціал (самопізнання власного «Я»). Останнє допомагає пристосовуватися до різних соціумів і робити це свідомо, особливо для самореалізації в родині і у трудових соціумах.

Наявність наріжного стрижня функціонування освіти надає чітку орієнтацію діяльності закладів освіти різних ступенів за кінцевими результатами, що позитивно впливають на підготовку конкурентоспроможних і конкурентоздатних випускників закладів професійно-технічної освіти (ЗПТО) та закладів вищої освіти (ЗВО).

Але, постає питання, яким чином можна цілеорієнтувати діяльність державних структур з управління освітою на підготовку таких випускників. Нажаль, сьогодні ця діяльність зовсім не пов'язана зі сприянням закладам освіти якісно «працювати» у вищезазначеному напрямі.

Щоб наблизитися до реалізації моделі системного управління освітою, в якій державні органи управління на всіх рівнях були б зацікавлені в кінцевих людиноцентричних результатах діяльності всіх без виключення закладів освіти, є тільки один шлях – це перехід до культурного цільового управління (КЦУ) за кінцевими результатами діяльності (КРД) всіх освітніх організацій, як закладів освіти, так і державного структур [6]. Тобто КРД закладів освіти певного району (регіону) повинна характеризувати також КРД управлінь освіти на місцевому, регіональному і центральному рівнях. Це можливо тільки в тому випадку, коли КРД будуть виміряні кількісною мірою за допомогою факторно-критеріальної кваліметрії [7].

Сьогодні такий висновок для всіх, хто не знайомий з факторно-критеріальною кваліметрією (джерелом якої є нова сфера математики – «нечітка математика»), здається неймовірною. Маючи на увазі природно надзвичайну інерційність освітньої діяльності, тільки управлінська психологічна наука поступово крок за кроком рухається в напрямку вимірювання якостей людини, його рис характеру (через їх прояви в ситуаціях, на поведінковому рівні). При цьому психологічна наука використовує виключно бальні шкали різних розмірностей, які не сумісні між собою. Управлінська наука використовує інший універсальний факторно-

критеріальний підхід, коли виміри різних якісних явищ соціального характеру можна порівняти між собою.

Велику користь від самопізнання власного «Я» буде мати сама людина в контексті особистої самореалізації, в першу чергу, в трудовій сфері і в родині, а також в інших сферах через самореалізацію в різних соціумах. Тому виміри якостей особистості є необхідною умовою прищеплення дитині, а згодом підлітку, дорослому, інтерес до самопізнання власного «Я», а потім і самовдосконалення на цій основі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Аналіз реформаційних дій в напрямку їх рішення показав, що досі не знайдено те ключове і головне, на чому слід сконцентрувати всю увагу, щоб національна система освіти стала фундаментальною основою модернізації України та її державно-управлінського механізму через підвищення якості людського потенціалу країни.

В контексті реалізації ідеології еколюдиноцентризму (поглибленої демократії) такі головні завдання визначаються достатньо чітко. Мова йде про надання здобувачам дошкільної та середньої освіти ключових компетентностей: «навчити вчитися» та «жити разом в мультикультурному суспільстві». А заклади професійної та вищої освіти повинні готувати конкурентоздатних і конкурентоспроможних випускників. Це і буде означати кінцеві результати діяльності закладів освіти.

Реалізація ідеології еколюдиноцентризму у національній системі освіти набуває інноваційного змісту складової модернізації всієї України і є тим новим шляхом глибоких демократичних змін та сучасних якісних перетворень.

Продовження досліджень пов'язано, в першу чергу, з поширенням їх емпіричної складової через проведення фрагментарних чи (краще) системно організованих експериментів для удосконалення відповідного інструментарію. На основі одержаного досвіду і обробки експериментальних даних, розпочати готувати системну правову базу для переходу всіх закладів освіти та освітніх структур (також в органах місцевої та регіональної влади) на інноваційну культуру цільового управління за кінцевими результатами.

Література:

1. Батліна Л. В. Людиноцентризм як рушійна сила змін у суспільстві та світі: шляхи реалізації. Матеріали науково-практичної конференції: «Філософія людиноцентризму: методологія, теорія, практика». Київ: ІОД НАПН України, 2009. с. 25-35.
2. Головач Н. В., Дмитренко Г. А. Системне формування нового покоління нації: гуманістичний контекст: монографія. К.: ДКС-Центр, 2019. 350 с.
3. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освітньому просторі. 2-ге вид. К.: Знання України. 2011. 520 с.
4. Кузьміч А. С. Теорія людиноцентризму в культурі Заходу ХХ століття. Людиноцентризм як основа гуманітарної політики України: матеріали Всеукр. Конф. К.: ІОД НАПН України, 2011. с.81-89.

5. Дмитренко Г. А., Солодков В. Т. Іноваційна методологія модернізації національної системи освіти в контексті ідеології еколюдиноцентризму [текст]. Вісник післядипломної освіти. Київ. Атоколгруп, 2015. вип.14. с. 41-51.

6. Культура цільового управління в національній системі освіти: гуманістичний контекст [текст]: кол. моногр. / О. Л. Ануфрієва, Т. І. Бурлаєнко, Г. А. Дмитренко [та ін.]: за заг. ред. Г. А. Дмитренка, В. В. Олійника. Луцьк: Вежа. Друк. 2017. 412 с.

7. Кваліметрія в управлінні: гуманістичний контекст : навч. посіб./ Г. А. Дмитренко, Т. І. Бурлаєнко, В. В. Медвідь: під. заг. ред. Г. А. Дмитренко. Київ. Житомир, видавець О. О. Євенок, 2016. 336 с.

References:

1. Batlina L. V. (2009). Liudynotsentryzm yak rushiina syła zmin u suspilstvi ta sviti: shliakhy realizatsii [Human centeredness as the driving force of change in society and the world: ways of realization]. *Proceedings from MIIM naukovo-praktychna konferentsiia «Filosofia liudynotsentryzmu: metodolohiia, teoriia, praktyka» – The Scientific and Practical Conference «Philosophy of human centeredness: methodology, theory, practice»*. (pp.25-35). Kyiv: IOD NAPN Ukrainy [in Ukrainian].

2. Holovach N. V., Dmytrenko H. A. (2019). *Systemne formuvannia novoho pokolinnia natsii: humanistychnyi kontekst: monohrafiia* [Systematic formation of a new generation of the nation: humanistic context: monograph]. K.: DKS-Tsentr [in Ukrainian].

3. Kremen V. H. (2011). *Filosofia liudynotsentryzmu v osvithomu prostori* [Philosophy of human centeredness in the educational space]. 2-he vyd. Kyiv: Znannia Ukrainy. [in Ukrainian].

4. Kuzmich A. S. (2011). *Teoriia liudynotsentryzmu v kulturi Zakhodu KhKh stolittia. Liudynotsentryzm yak osnova humanitarnoi polityky Ukrainy* [The theory of human centeredness in the culture of the West of the twentieth century. Human centeredness as the basis of the humanitarian policy of Ukraine]. Kyiv: IOD NAPN Ukrainy. [in Ukrainian].

5. Dmytrenko H. A. & Solodkov V. T. (2015). *Inovatsiina metodolohiia modernizatsii natsionalnoi systemy osvity v konteksti ideolohii ekoliudynotsentryzmu* [Innovative methodology of modernization of the national education system in the context of the ideology of ecological human-centeredness]. *Visnyk pisliadyplomnoi osvity*. Kyiv: Atokolhrup, vyp.14., 41-51. [in Ukrainian].

6. Anufriieva O. L., Burlaienko T. I., Dmytrenko H. A. «et al.» (2017). *Kultura tsilovoho upravlinnia v natsionalnii systemi osvity: humanistychnyi kontekst [tekst]: kol. manhr.* [The culture of target management in the national education system: the humanistic context]. Lutsk: Vezha. Druk. [in Ukrainian].

7. Dmytrenko H. A., Burlaienko T. I., Medvid V. V. (2016). *Kvalimetriia v upravlinni: humanistychnyi kontekst* [Quality in management: the humanistic context] Kyiv: Zhytomyr, vydavets O. O. Yevenok. [in Ukrainian].